

Bulletin společnosti přátel historie města Chrastavy

№ 255
10-2017

PATNÁCTILETÉ VÝROČÍ podepsání smlouvy o partnerství mezi Chrastavou a Eichstättem

**Sobota 28.9. 2002 se zapsala do dějin
našeho města jako významný den.**

Více jak 40ti členná delegace z bavorského Eichstättu a několik členů Kratzauer Gilde tehdy přijeli, aby písemně stvrdili **deklaraci o přátelství a spolupráci mezi oběma městy**.

Než proběhla tato historická událost, byl připraven uvítací program, který začal návštěvou městského muzea, pokračoval krátkou prohlídkou města a poté návštěvníci obdivovali vystavené exponáty muzea historické hasičské techniky. Neméně příjemný zážitek je čekal v tehdejší galerii Ami: módní přehlídka, krásné modelky a ještě krásnější šaty.

Následovalo otevírání „Eichstättské cesty“. Na schodišti směrem na Střelecký Vrch - symbolizující spojení staré části Chrastavy s novou - přibyla kamenná lavička z juraského vápence, informační panel o městě Eichstätt a pojmenování Eichstättská cesta měla vejít po povědomí občanů (v Eichstättu mají Chrastavskou ulici). Dnes se této „cestě“ říká jednoduše eichstättské schody. Proslovy obou starostů - Petra Medřického a Arnulfa Neumeyera - byly posléze zaputy před sportovní halou, kde se za doprovodu dechovky v podání Hrádecké 13 čepoval eichstättský Hofmühlbier a Krkoškův Vendelín.

Vlastní podpis smlouvy proběhl v obřadní síni městského muzea, po krátkém kulturním programu a předání darů. Druhý den se ještě delegace zúčastnila slavnostní mše v kostele sv. Vavřince, doplněné o chrámový sbor Rolfa Bartosche, a prohlédla si rodný dům Josefa Führicha.

Od tohoto významného dne se vyvíjela úspěšná a zajímavá spolupráce, která zdárně pokračuje dodnes.

*Arnulf Neumeyer a Petr Medřický
při podpisu smlouvy.*

Oba starostové při otvírání Eichstättské cesty.

Co tomuto aktu předcházelo, které události s tím souvisejí a jakou roli v tom měla naše společnost, připomeneme na dalších stránkách.

Čím to všechno začalo ???

Dnes už snad všichni mají povědomí o městě Eichstätt.

Vědí ale, proč právě on? Proč to není jiné německé město, které by bylo blíž naší Chrastavě?

Odpovědi nacházíme v chrastavských dějinách.

Společnost přátel historie města Chrastavy byla iniciátorem událostí, které se rozvinuly hned na počátku jejího vzniku, díky jejímu bádání a snaze o osvětlení minulosti.

Proč právě Eichstätt?

Během druhé světové války připravovala naše exilová vláda v Londýně v čele s Dr. Edvardem Benešem poválečné řešení národnostní otázky v Československu. Diplomatické úsilí vyústilo v téměř plošný odsun Němců (a Maďarů) z osvobozené země, schválený v červenci 1945 vítěznými mocnostmi.

Realizace „odsunu“ - transferu, vysídlení, vyhnání německého obyvatelstva (tři milionů lidí) začala bezprostředně po válce, v květnových a červnových dnech roku 1945.

Odsunutí obyvatelé Chrastavy se po válce uchýlili do různých částí Německa (sovětské i americké zóny), do Rakouska i do dalších zemí. Začali formovat své krajanské sdružení, a to v bavorském **Eichstättu**, který se v roce 1946 stal cílem velkého vlakového transportu z Chrastavy.

Do jisté míry existovaly i kontakty se starou vlastí – malá část chrastavských Němců ve městě zůstala, rodinné vazby nebyly úplně zprůtrhány. Pěkným příkladem je korespondence mezi Rudolfem Schwertnerem a řídícím učitelem Bohumilem Honsou z let 1963 – 1968. Nicméně pro politiky komunistického Československa byli sudetští Němci „revanšisté“ a nepřátelé národa, takže otevřené obnovení vztahů bylo možné až po změně režimu v listopadu 1989.

2. února 1990 byla založena Společnost přátel historie města Chrastavy a díky její iniciativě došlo k navázání aktivní spolupráce s krajany v Bavorsku.

Dopisem z 26. února 1990 jsme oslovili **Kratzauer Gilde** (adresu jsme získali z knihy Bilderbuch, která po Chrastavě kolovala) - představili jsme záměry spolku (seznamovat veřejnost s historií města a jeho okolí, přinést objektivní pohled na minulost, pomáhat s obnovou a ochranou památek, obnovit městské muzeum), nabídli spolupráci a požádali o pomoc při realizaci našich plánů.

Kratzauer Gilde - krajanské sdružení, původně jakési grémium bývalých členů zastupitelstva, městského úřadu a spolků - kromě jiných aktivit položila základy „Chrastavského archivu“, nejprve v soukromém domě pana Schwertnera v obci Marktoberdorf. O mnoho let později (2003), když se sbírka rozrostla, byla přemístěna do Jizerskohorského muzea ve městě Neugablonz.

Ve vedení Kratzauer Gilde byli tehdy osvědčení lidé – předseda pan Arno Mießler, pánové Rudolf Schwertner a Rudolf Engel; představitelé generace, která v roce 1945 opouštěla Chrastavu ve věku 18 – 25 let.

Odpůrci jakékoli spolupráce byli sice na obou stranách, snaha o porozumění a nápravu však převážila nad starými křivdami a ztrátami, byť bolestnými, a roku 1990 začala spolupráce a přátelství, které vyústily v **uzavření dohody o partnerství mezi našimi městy v roce 2002.**

A. Mießler, P. Medřický, F. Vydra, R. Schwertner
a L. Tomší v chrastavském archivu.
Marktoberdorf, září 1991

Členové SPHMCH s p.R. Englem v chrastavském
archivu. Neugablonz, červenec 2013

Spolupráce a přátelství SPHMCH s Kratzauer Gilde.

Počátky činnosti naší společnosti jsou úzce spjaty s navázáním kontaktů s Kratzauer Gilde. První pracovní vztahy záhy přerostly ve vzájemná přátelství. Osobní kontakty byly navázány při první návštěvě zástupců Kratzauer Gilde v Chrastavě v říjnu 1990. Návštěvu jsme opětovali v září 1991 a byli jsme přátelsky přijati (u primátora města Eichstättu pana Ludwiga Kärtnera, v chrastavském archivu u pana Schwertnera, v rodinách bývalých chrastaváků). Projednávání společných plánů naplňovala tato setkání - začalo období otevřené a plodné spolupráce, které by vydalo na knihu. To, o co se snaží politici na státní úrovni, jsme dokázali již dlouho předtím. Navázaná spolupráce má význam i pro naše další generace.

V září 2015 zemřel poslední předseda Kratzauer Gilde pan Rudolf Engel a spolek byl rozpuštěn. 25leté období zajímavých a přínosných vztahů s původními obyvateli našeho města skončilo. Díky kontaktům s jejich rodinami a díky navázanému partnerství však přátelství nezanikla.

Místo dalších slov ať promluví fotografie.

První setkání v Chrastavě, říjen 1990,
A. Mießler a členové SPHMCH.

Společný večer na Panenské Hůrce v říjnu 1990,
zleva: L. Tomší, R. Schwertner, Arnošt Šulc (sedící),
paní Ilse Sämisch, L. Medřický, J. Matouš,
A. Mießler, P. Medřický, F. Vydra.

Znovuodhalení pomníku
J. Führicha, 18.5.1992,
projev R. Schwertnera
překládá F. Vydra.

Návštěva Eichstättu, září 1991,
společné foto s primátorem L. Kärtnerem.

Díky personálnímu propojení se často prolínaly aktivity města a našeho spolku. Ať již to byly některé z realizovaných projektů, na jejichž přípravě nebo realizaci se podílela česká i německá strana, nebo přátelská setkávání v obou partnerských městech.

Významná část tehdejších aktérů již není mezi živými, jejich odkaz však přetrvává a přináší další užitek nové generaci.

Na oficiální návštěvu z partnerského města Eichstättu v říjnu 2005, již se zúčastnili také pan R. Engel a A. Mießler z Kratzauer Gilde, byli pozváni členové SPHMCH.

Zdeněk Šulc a Rudolf Engel

Arno Mießler a František Vydra

Po uzavření dohody o využití chrastavských archivních sbírek v muzeu v Neugablonz ve prospěch našeho spolku 30.7.2012 jsme uskutečnili v červenci 2013 badatelskou minivýpravu za poznáním tajů zdejšího archivu.

S uložením a organizací archiválií nás seznámil pan Rudolf Engel a věnoval se nám i mimo archiv.

Díky archivu SPHMCH, bulletinům, vzpomínkám a příspěvkům členů spolku a webovým stránkám města Chrastavy sestavila Jana Zahurancová.

Bulletin Společnosti přátel historie města Chrastavy

№ 255 bylo vydáno v říjnu 2017

Vydává jako přílohu Chrastavských listů a pro svoji potřebu Společnost přátel historie města Chrastavy.
Toto číslo připravila: Jana Zahurancová.

Napsat nám můžete na e-mail: sphmch@volny.cz

